Data publikacji: 13.01.2015

100 lat Miejskiej Orkiestry Dętej

W życiu muzycznym Brzeska i Małopolski ważną rolę odgrywa Miejska Orkiestra Dęta. Jej historia sięga roku 1911, kiedy to w Okocimiu grupa ludzi rozmiłowanych w muzyce i posiadających własne instrumenty muzyczne podjęła się utworzenia orkiestry dętej. Inicjatorami, a później pierwszymi członkami orkiestry dętej byli: Stanisław Bartosik, Albin Bartosik, Wincenty Szydek, Wiktor Zydroń, Ludwik Gicala, Antoni Kotra, Walenty Adamus, Stanisław Kokoszka, Wincenty Sukiennik, EdwardMichałek, Stanisław Okaz, Antoni Nowak, Adam Nowak, Franciszek Zydroń. Pierwszym instruktorem tej grupy miłośników i propagatorów muzyki w Okocimiu był Józef Czarnik-pracownik browaru.

Zorganizowaną działalność muzyczną orkiestra rozpoczęła dopiero w 1914 roku. Mimo zapału wszystkich członków młoda orkiestra napotykała olbrzymie trudności, głównie finansowe. Po zebraniu mieszkańców Okocimia wybrano zarząd orkiestry, na którego czele stanął Stanisław Sady, również pracownik browaru. Ponieważ większość muzykujących była pracownikami browaru, zwrócił się on do właściciela tego zakładu – barona Jana Albina Goetza z prośbą o pomoc. Ten jednak odmówił zapewniając jednocześnie, że gdy zobaczy postępy orkiestry otoczy ją opieką. Zapewnienie Goetza zdopingowało orkiestrę. Jej członkowie zarejestrowali się w brzeskim Starostwie jako Koło Muzyczne. Następnie zaciągnięto pożyczkę w kasie

Stefczyka, z której zakupiono nowe instrumenty i nuty. Wreszcie rozpoczęto codzienne próby, korzystając głównie z mieszkań prywatnych i pomieszczeń miejscowej plebanii.

Po raz pierwszy orkiestra wyszła na ulice Brzeska 1 maja 1914 roku, budząc zachwyt mieszkańców. Z chwilą wybuchu pierwszej wojny światowej orkiestra zamilkła. Zespół uległ rozproszeniu, a instrumenty ukryto w domu parafialnym. W roku 1921 orkiestra wznowiła działalność. Po śmierci Józefa Czarnika jej kapelmistrzem został J. Kosek z Bochni, zaśsprawy organizacyjne przejął Wincenty Sukiennik. Dochody z koncertów i występów na festynach przeznaczano na gażę dla kapelmistrza, konserwację instrumentów i zakup nut. Fundusze te jednak nie wystarczały na pełne pokrycie potrzeb.

Z chwilą, gdy w 1929 roku orkiestra przeszła pod zarząd browaru, wówczas ponownie zwrócono się o pomoc do barona Jana Albina Goetza. Ten zgodził się jej pomóc pod warunkiem, że będzie ona orkiestrą fabryczną. Zakupiono więc nowe instrumenty i zatrudniono kapelmistrza – Rudolfa Ruszeckiego, który tę funkcję sprawował do września 1939 roku. Członkami orkiestry we wrześniu 1939 roku byli: Rudolf Ruszecki – kapelmistrz, Feliks Nowak, Edwarda Frelek, Stanisław Szpil, Michał Nowak, Tadeusz Zydroń, Władysław Brożek, Stanisław Wolnik, Władysław Dulemba, Stanisław Hołysz, Adam Wójtowicz, Stanisław Kusiak, Władysław Zydroń, Władysław Nicpoń, Stanisław Okaz, Józef Osmenda, Józef Kuropatwiński, Władysław Hołysz, Józef Nowak, Władysław Gawenda, Mieczysław Gawlik, Stefan Pajor, Władysław Grzywna, Ignacy Lasoń, Andrzej Kaźmierczyk, Jan Wiecha, Franciszek Radzienda.

Z chwilą wybuchu wojny instrumenty ukryte w piwnicach browaru konserwowali Stanisław Szpil oraz Władysław Nicpoń. Po jej zakończeniu, dyrektor techniczny browaru Stanisław Michniewski na wniosek załogi wznowił działalność orkiestry, która ponownie zaczęła grać, tym razem pod kierunkiem kapelmistrza Ludwika Kozuba. Pierwszym oficjalnym występem po okupacji niemieckiej był przemarsz ulicami Brzeska 1 maja 1945 roku. Po wyzwoleniu w 1945 roku skład orkiestry przedstawiał się następująco: Ludwik Kozub – kapelmistrz, Władysław Krzyński, Franciszek Kargól, Feliks Nowak, Edward Trelek, Władysław Brożek, Stanisław Szpil, Tadeusz Zydroń, Michał Nowak, Władysław Dulemba, Andrzej Sułek, Fryderyk Skórnóg, Stanisław Kusiak, Władysław Nicpoń, Władysław Zydroń, Józef Osmenda, Teodor Wąs, Jakub Szydłowski, Jan Borecki, Józef Nowak, Wiktor Zydroń, Adam Wójtowicz, Mieczysław Gawlik, Stefan Pajor, Władysław Gawenda, Władysław Inglot, Władysław Grzywna, Józef Wojciechowski, Jan Wiecha, Franciszek Radzienda, Jan Kotra, Jan Gdowski. Ważnym wydarzeniem w dziejach orkiestry był koncert w listopadzie tego roku pod Ścianą Śmierci w obozie KL Auschwitz, który był hołdem oddanym pomordowanym. W latach 1946-1947 z trzonu Orkiestry Dętej Browaru Okocim wyłoniono Kapelę Ludową. W roku 1970 kapelmistrzem orkiestry został Tadeusz Krawczyk.

Uroczystości Jubileuszowe 70. rocznicy działalności odbyły się 22 września 1984 roku w Zakładowym Domu Kultury Zakładów Piwowarskich. Pięknemu Jubileuszowi i Orkiestrze swój wiersz poświęciła brzeska poetka Halina Biernat. W 1989 roku minęło orkiestrze 75 lat. Członkami orkiestry byli wówczas: Tadeusz Krawczyk – kapelmistrz, Władysław Barszcz, Wiesław Porwisz, Kazimierz Markot, Jan Rozmus, Stanisław Porwisz, Marek Białka, Tadeusz Put, Henryk Bator, Roman Kraczkowski, Jan Kania, Edward Put, Grzegorz Trepa, Mieczysław Bartyz, Kazimierz Stec, Teodor Wąs, Kazimierz Wasil. W 1993 roku Wiesław Porwisz obejmuje funkcję kapelmistrza, którą sprawuje do dzisiaj. W 1994 roku obchodzono Jubileusz 80. lecia działalności orkiestry, która działała w składzie: Wiesław Porwisz -kapelmistrz, Zbigniew Brożek, Zbigniew Gdowski, Jan Kania, Wiesław Ciemięga, Stanisław Porwisz, Marek Białka, Jacek Put, Zygmint Gołąb, Roman Kraczkowski, Kazimierz Wojciechowski, Stanisłąw Reczek, Józef Bałut, Jacek Ciemięga, Teodor Wąs, Antoni Ropek, Tadeusz Kawa, Roman Pierzchała, Henryk Bator, Edwrd Put, Eugeniusz Oćwieja, Edward Krzyżanowski, Tadeusz Put, Mieczysław Bartyz, Stanisław Ciasnocha, Bogusław Kądziołka, Grzegorz Komęza. Od lutego 2000 roku orkiestra działa przy Miejskim Ośrodku Kultury w Brzesku pod nazwą Miejska Orkiestra Dęta miasta Brzeska.

Orkiestra na przestrzeni 100 lat dała ponad tysiąc koncertów. Występowała w Polskim Radiu, w wielu miastach Małopolski i Śląska, a także w niemieckim Langenenslingen – miejscowości, w której urodził się Jan Ewangelista Goetz – założyciel okocimskiego browaru. Orkiestra prezentuje wysoki poziom muzyczny, dlatego też była wielokrotnie nagradzana i wyróżniana m.in. Złotą Odznaką z Laurem, nadaną przez Zarząd

Główny Polskiego Związku Chórów i Orkiestr. W roku 2002 została wyróżniona na 25. Festiwalu Orkiestr Dętych „Echo Trombity” w Nowym Sączu, w roku 2003 zajęła 2. miejsce w Wiśnickiej Paradzie Orkiestr Dętych, a w roku następnym miejsce 3. W roku 2005 zdobyła 1. miejsce w Nowym Wiśniczu oraz 2. miejsce na Festiwalu „Echo Trombity”. W roku 2009 w Wiśnickiej Paradzie Orkiestr Dętych zajęła 1. miejsce, a w roku następnym miejsce 2., natomiast na Festiwalu „Echo Trombity” w roku 2009 miejsce 2. Obecnie orkiestra występuje w 30. osobowym składzie pod batutą kapelmistrza Wiesława Porwisza. Uczestniczy we wszystkich uroczystościach organizowanych na terenie miasta i gminy. Gra na ulicach miasta 3 Maja, 11 listopada, w czerwcu podczas Dni Brzeska, podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, we wrześniu w uroczystościach na Słotwinie, w pochodzie Trzech Króli, na Diecezjalnym Święcie Chleba. Zapraszana jest również na ważne uroczystości szkolne, na imprezy okolicznościowe (Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Mikołajki, Walentynki), a także sportowe. Orkiestra uczestniczyła też w projektach: „Folklor łączy narody i pokolenia”, „Światło dla Kultury – Dni Brzeska z Ignacym Łukasiewiczem”, „Hej kolędy, kolędy to czas”, „Wakacje z muzyką”.

Bogaty repertuar pozwala na koncerty o różnym charakterze: patriotycznym, religijnym i rozrywkowym. Do 2007 roku orkiestra dęta odbywała próby w kinie „Bałtyk”. Obecnie swoją siedzibę ma w Domu Ludowym w Jadownikach, gdzie w bardzo dobrych warunkach muzycy mogą udoskonalać swoje umiejętności, by za każdym razem pozytywnie zaskoczyć swoich sympatyków.

Jerzy Wyczesany

Źródło: https://www.brzesko.pl/aktualnosc/16585,100-lat-miejskiej-orkiestry-detej

Data wydruku: 2026-10-31 23:07:57